

[Prima Pagină](#) > ... > [Drepturile Dumneavoastră](#) > [Victimele Infracțiunilor](#) > [Drepturile Victimelor, Pe Țări](#) > 1 - Drepturile pe care le am dacă am fost victima unei infracțiuni

1 - Drepturile pe care le am dacă am fost victima unei infracțiuni

Ce informații voi primi din partea autorităților (de ex. poliție, parchet) după săvârșirea infracțiunii, dar chiar înainte ca eu să o denunț?

Legea privind procedura penală impune ca instanțele, parchetele și organele de urmărire penală să informeze persoanele care fac obiectul măsurilor de asigurare a respectării legii în legătură cu drepturile și obligațiile lor înainte de orice act procedural.

Infracțiunile pot fi denunțate la parchet sau la un organ de urmărire penală, verbal sau în scris. Denunțul poate fi acceptat, de asemenea, de către o altă autoritate sau instanță, care îl va transmite organului de urmărire penală. Legea nu prevede formalități pentru denunțarea unei infracțiuni; infracțiunile pot fi denunțate prin scrisoare, trimisă prin poștă sau e-mail, ori personal.

Procedurile penale se desfășoară în limba maghiară, însă o victimă care nu vorbește limba maghiară are posibilitatea de a se exprima în limba maternă sau în orice altă limbă, la alegerea sa. Chiar dacă victima vorbește limba maghiară, aceasta se poate exprima în limba sa maternă în cadrul procedurii penale. Cheltuielile cu traducerea și interpretarea nu sunt suportate de victimă, nici măcar parțial sau sub formă de avans.

Au dreptul de a primi asistență din partea serviciului de sprijinire a victimelor persoanele fizice care au fost victime ale unor infracțiuni împotriva proprietății săvârșite pe teritoriul Ungariei și persoanele fizice care au suferit vătămări corporale ca o consecință directă a unor infracțiuni împotriva proprietății săvârșite pe teritoriul Ungariei, în special vătămări corporale sau emoționale, șocuri mentale sau prejudicii economice, cu condiția ca acestea să fie: cetățeni maghiari, cetățeni ai oricărui stat membru al UE, cetățeni ai oricărei țări terțe care locuiesc în mod legal pe teritoriul Uniunii Europene, apatrizi care locuiesc în mod legal pe teritoriul Ungariei, victime ale traficului de ființe umane sau orice alte persoane considerate eligibile în temeiul tratatelor internaționale încheiate între țările lor respective de cetățenie și Ungaria sau pe bază de reciprocitate.

Statul oferă victimelor servicii de sprijinire după ce le evaluează nevoile, de exemplu: le facilitează demersurile prin care își protejează interesele în calitate de victime, le acordă ajutor financiar imediat, îi ajută să își dovedească statutul de victimă, protejează martorii și le acordă cazare în condiții de protecție. În cazul în care îndeplinește condițiile definite prin lege, victima are dreptul, de asemenea, la despăgubiri din partea statului.

În plus, se poate dispune protecția personală a victimelor dacă există indicii că este probabil să se comită sau chiar se comit acte de violență sau infracțiuni care prezintă un pericol public în scopul de a se împiedica sau a se îngreuna participarea la procedura penală sau exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor care le revin. Cererile pot fi depuse sau înregistrate la sediul instanței, la parchet sau la organul de urmărire penală.

Pentru a se asigura prevenirea sau întreruperea comiterii de infracțiuni împotriva integrității fizice sau a libertății persoanei, protecția personală presupune și protecția locuinței victimei și asigurarea unor rute de transport sigure, precum și participarea în siguranță la actele procedurale și la alte acte oficiale.

Protecția personală presupune folosirea de: servicii de patrulare periodică, mijloace tehnice, legături de comunicare permanente, îmbrăcăminte de protecție și, în cazul în care alte metode de protecție personală sunt ineficiente, personal de pază care poate fi asigurat la locul pe care organul de asigurare a respectării legii autorizat îl folosește pentru a asigura protecția prin personal specializat.

O victimă căreia nu i se poate asigura protecția prin mijloace de protecție personală și care este în pericol poate fi inclusă într-un program de protecție a martorilor și astfel poate beneficia de măsuri de protecție specială dacă

procedura penală care o privește vizează o infracțiune deosebit de gravă și dacă aceasta cooperează cu autoritățile; există și alte condiții suplimentare care trebuie îndeplinite.

În anumite cazuri, victima are dreptul la reprezentare în cadrul procesului prin intermediul unui avocat, cu titlul de asistență judiciară și, dacă aceasta acționează în calitate de acuzator privat suplăent, are dreptul la asistență juridică. Ca o regulă generală, condiția este ca victima să aibă nevoie de asistență, și anume, ținând seama de veniturile persoanelor care trăiesc sub același acoperiș, venitul lunar net al victimei să nu depășească cuantumul minim al pensiei legale stabilite pe baza unui contract de muncă (28 500 HUF în 2017) și să nu aibă active prin valorificarea cărora să se poată acoperi serviciile juridice.

Victima are dreptul, în orice etapă a procedurii penale, să introducă o acțiune civilă pentru a cere de la autorul faptei recuperarea prejudiciilor provocate prin săvârșirea infracțiunii. Pentru a garanta executarea pretenției civile, victima poate cere punerea sub sechestru a bunurilor inculpatului, care va fi dispusă de către instanță dacă există motive întemeiate să se presupună că se va împiedica satisfacerea pretenției civile. Instanța decide cu privire la pretenția civilă în cadrul hotărârii, acceptând sau respingând cererea de despăgubiri. În cazul în care acest lucru ar întârzia considerabil încheierea procedurii sau, în cazul în care inculpatul este achitat sau soluționarea pe fond a acțiunii penale este împiedicată din alte cauze, instanța dispune soluționarea cererii de despăgubiri pe alte căi juridice.

Victima are dreptul de a participa la o procedură de mediere împreună cu inculpatul, în anumite condiții specifice. Procedura de mediere nu se poate desfășura fără acordul victimei și, chiar și în cazul în care victima își dă acordul, medierea nu este automată și depinde de mulți alți factori.

Cheltuielile directe ale victimei și ale reprezentantului acesteia realizate în speță constituie costuri aferente procedurii penale, la fel ca și costurile suportate de victimă în legătură cu înfățișarea sa în calitate de martor. În timp ce primul tip de cheltuieli nu sunt acoperite de stat, ultimele sunt rambursate după încheierea acțiunii. Inculpatul va suporta costurile procedurii penale dacă este declarat vinovat.

Nu locuiesc în țara din UE în care a avut loc infracțiunea (cetățeni din UE și din afara UE). Cum îmi sunt protejate drepturile?

Legea privind procedura penală prevede că drepturile exercitate în cadrul unor proceduri de competența Ungariei, indiferent de cetățenia și de locul de reședință al părților, trebuie protejate. Serviciile de sprijinire a victimelor oferă aceleași servicii resortisanților statelor membre ale UE ca cetățenilor maghiari.

În cazul în care denunț săvârșirea unei infracțiuni, ce informații voi primi?

Victimei i se notifică sau comunică personal decizia de inițiere a procedurii de investigare doar dacă infracțiunea nu a fost denunțată de către victimă. În plus, Legea privind procedura penală definește situațiile și deciziile care trebuie să îi fie notificate sau comunicate victimei.

Victima are dreptul de a fi informată, la cerere, în legătură cu următoarele acțiuni legate de infracțiunea în speță: eliberarea sau evadarea persoanei aflate în arest provizoriu, eliberarea condiționată sau definitivă, evadarea sau întreruperea executării pedepsei de către condamnatul la o pedeapsă privativă de libertate, eliberarea sau fuga persoanei dintr-o instituție unde urmează un tratament medical obligatoriu, părăsirea fără permisiune și eliberarea ca măsură de adaptare a persoanei aflate sub tratament medical obligatoriu; în cazul tinerilor delincvenți plasați în instituții de învățământ speciale, victima are dreptul de a fi informată în legătură cu eliberarea lor temporară sau permanentă, părăsirea instituției fără permisiune și întreruperea educației acestora.

Victimei trebuie să i se notifice sau comunice în special următoarele decizii: numirea unui expert, suspendarea investigației, încheierea investigației, întreruperea anchetei, punerea în mișcare a acțiunii penale, neînceperea punerii în mișcare a acțiunii penale pentru anumite capete de acuzare, renunțarea la acuzații și adoptarea oricăror decizii ce vizează direct victima, precum și adoptarea unei hotărâri definitive.

Victima trebuie să fie informată cu privire la locul și data tuturor actelor procedurale la care aceasta poate participa. Printre aceste acte se numără audierea unui expert în timpul cercetării penale, inspecții la fața locului, reconstituiri ale derulării infracțiunii, prezentări pentru identificare a suspectilor, precum și audieri și ședințe de judecată publice în cursul procedurii judiciare.

În timpul investigației, victima poate consulta și, contra cost, obține copii ale avizelor experților privind acțiunile de investigare la care, potrivit legii, poate fi prezentă, și poate obține copii ale altor documente, în cazul în care acest lucru nu este contrar interesului investigației. După încheierea investigației, victima are dreptul să examineze orice documente referitoare la infracțiunea săvârșită împotriva sa.

În cursul investigației, victima poate să introducă o cale de atac sau să depună o plângere împotriva tuturor deciziilor ce o privesc în mod direct. Printre altele, victima poate depune o plângere împotriva deciziei prin care nu se dă curs denunțului sau a deciziei de suspendare sau întrerupere a investigației.

În cazul în care nu se dă curs denunțului, se decide încetarea investigației sau, în anumite cazuri în care s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru anumite capete de acuzare, dar fără a se obține rezultatul dorit de victimă, aceasta poate acționa în calitate de acuzator privat supleant în termenul prevăzut prin lege în acest sens. De asemenea, victima poate acționa în calitate de acuzator privat supleant în cazul în care procurorul nu a constatat, în urma investigației, existența unei infracțiuni care să poată fi urmărită penal sau dacă procurorul, în cadrul unei proceduri de acuzare privată, a decis să nu își exercite funcția de acuzare. O victimă care acționează în calitate de acuzator privat supleant poate transmite, prin intermediul avocatului său, o propunere de urmărire penală și, prin urmare, poate pune în mișcare acțiunea penală pe cont propriu împotriva inculpatului.

În timpul procedurii judiciare, victima poate contesta numai fondul hotărârii privind cerea civilă de despăgubiri, nu și hotărârea penală pe fond. În timpul procedurii judiciare, victima poate acționa în calitate de acuzator privat supleant dacă procurorul a renunțat la acuzații.

Am dreptul să beneficiaz în mod gratuit de servicii de interpretare sau de traducere (atunci când contactez poliția sau alte autorități ori în cursul cercetării și al procesului)?

Procedurile penale se desfășoară în limba maghiară, însă necunoașterea limbii maghiare nu constituie un motiv de discriminare. În cadrul procedurii penale, puteți utiliza, atât verbal, cât și în scris, limba dumneavoastră maternă, o limbă regională sau minoritară sau o altă limbă pe care precizați că o vorbiți. În aceste cazuri, aveți dreptul, în mod gratuit, la un interpret și la traducerea actelor oficiale care vă sunt adresate.

Cum se asigură autoritățile că înțeleg și că mă fac înțeles (în cazul copiilor sau al persoanelor care suferă de un handicap)

Autoritatea va depune eforturi pentru a comunica cu dumneavoastră într-un mod simplu și ușor de înțeles, atât verbal, cât și în scris. Informații despre drepturile dumneavoastră și avertismente cu privire la obligațiile dumneavoastră vă vor fi comunicate într-un mod ușor de înțeles, ținând seama de situația și de abilitățile dumneavoastră personale. În cadrul comunicării verbale, autoritatea este obligată, de asemenea, să verifice dacă ați înțeles informațiile care v-au fost comunicate și, dacă nu, autoritatea vă va explica aceste informații sau avertismente. Dacă sunteți minor(ă) sau o persoană cu handicap, autoritatea trebuie să acorde o atenție specială atunci când comunică cu dumneavoastră. În cazul în care sunteți o persoană deficientă de auz, surdo-mută sau cu deficiențe de vorbire, puteți solicita un interpret în limbaj mimico-gestual sau puteți depune o declarație scrisă în locul unei audieri.

Servicii de asistență pentru victime

Ce entități oferă sprijin pentru victime?

La nivel de stat, funcțiile de protecție a victimelor și de asistență judiciară sunt exercitate de birourile guvernamentale din capitală și din cele 19 departamente. În cazul în care sunteți victima unei infracțiuni, agențiile guvernamentale vă oferă asistență personalizată cu titlu gratuit, în cadrul căreia vi se asigură:

- informații despre drepturile pe care le aveți și acțiunile la care puteți recurge;
- sprijin psihologic;
- asistență practică și consiliere juridică în cazurile simple;
- confirmarea statutului de victimă;

- Puteți primi ajutor financiar imediat pe baza unei cereri depuse în termen de 5 zile de la data săvârșirii infracțiunii.

Ca parte a asistenței judiciare, oficiile guvernamentale oferă consultanță juridică gratuită dacă situația de fapt este relativ clară, iar dacă vă aflați într-o situație de necesitate financiară, beneficiați de servicii juridice extrajudiciare (de exemplu, redactarea de documente) și, în cadrul procedurii penale, de reprezentare prin intermediul unui avocat.

Puteți afla detaliile de contact ale oficiilor guvernamentale din Budapesta și ale celor regionale la adresa <http://www.kormanyhivatal.hu/>, iar informații suplimentare cu privire la sprijinirea victimelor și asistența judiciară la adresele <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> și <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

În afară de organizațiile de sprijinire a victimelor, puteți apela, de asemenea, la o serie de organizații ale societății civile dacă sunteți victimă a unei infracțiuni, de exemplu:

- Asociația de caritate WHITE RING, membră a organizației *Victim Support Europe*, oferă asistență financiară, juridică, psihologică și alte tipuri de ajutor, precum și sprijin victimelor infracțiunilor și familiilor acestora, în special persoanelor cu nevoi din cauza situației lor sociale (<http://fehergyuru.eu/>),
- Serviciul național de informare telefonică în situații de criză (*Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgalat*) oferă sprijin victimelor violenței domestice, abuzului asupra copiilor, prostituției și traficului de ființe umane și, dacă este necesar, se poate ocupa de cazarea acestora (<http://bantalmazas.hu/>),
- Fundația și dispensarul ESZTER (*ESZTER Alapítvány és Ambulancia*) asigură cu titlu gratuit tratament psihologic și reabilitarea copiilor și adulților abuzați și traumatizați și oferă informații și consiliere juridică (<http://eszteralapitvany.hu/>),
- ONG-ul Asociația pentru Drepturile Femeilor - NANE operează o linie telefonică gratuită și oferă asistență juridică personală, precum și consiliere psihologică și socială pentru adulți și minori care sunt victime ale violenței domestice (<http://nane.hu/>).

Mă va îndruma în mod automat poliția către un serviciu de asistență pentru victime?

În cazul în care vă adresați poliției în calitate de victimă a unei infracțiuni, veți primi o notificare scrisă a serviciilor relevante de sprijinire a victimelor din partea poliției și veți fi informat(ă) cu privire la posibilitatea de a primi ajutor și, la cerere, poliția vă va elibera certificatul necesar care vă va fi înmânat personal sau transmis serviciului de sprijinire a victimelor.

Cum mi se protejează confidențialitatea?

În timpul procedurii penale, drepturile dumneavoastră privind personalitatea și dreptul la respect al celor implicați trebuie să fie respectate și este interzisă orice divulgare inutilă a datelor privind viața privată. În acest scop, în cazul în care trebuie să depuneți mărturie, puteți solicita ca datele dumneavoastră să fie tratate în mod confidențial, acestea fiind divulgate, de la acel moment, numai autorității care se ocupă de dosar.

Trebuie să denunț săvârșirea infracțiunii pentru a avea acces la serviciile de asistență pentru victime?

Denunțarea infracțiunii nu constituie o condiție generală pentru a beneficia de sprijin ca victimă; însă aveți dreptul să beneficiați de ajutor financiar (despăgubiri, ajutor financiar imediat) doar dacă aveți o dovadă scrisă privind începerea procedurii penale.

Protecția personală în cazul în care sunt în pericol

Puteți beneficia de protecție personală după începerea procedurii penale. Dacă vă aflați în pericol din cauza participării la o procedură penală, puteți solicita autorității care se ocupă de dosar să vi se asigure dumneavoastră, în calitate de victimă sau martor, precum și membrilor familiei și rudelor dumneavoastră, protecție personală. Protecția personală poate fi dispusă de către parchet, de către organele de urmărire penală sau de către instanță, iar decizia va fi pusă în aplicare de către organul de poliție.

Dacă urmează să fiți audiat(ă) în calitate de martor și mărturia dumneavoastră se referă la circumstanțele semnificative ale unui caz deosebit de grav, puteți fi declarat(ă) ca fiind sub protecție specială dacă dovezile preconizate în mărturia dumneavoastră nu pot fi înlocuite și în cazul în care expunerea identității dumneavoastră în cadrul procedurii penale ar periclita grav viața, integritatea corporală sau libertatea personală a dumneavoastră sau a rudelor dumneavoastră.

Judecătorul de instrucție va decide cu privire la protecția specială a martorului, care poate fi propusă de către organele de urmărire penală, așadar trebuie să cereți o astfel de protecție la organele de urmărire penală. În cazul în care sunteți declarat ca fiind martor sub protecție specială, puteți fi interogat(ă) doar de către judecătorul de instrucție, nu puteți fi citat în instanță, iar numele dumneavoastră, datele dumneavoastră cu caracter personal și locul dumneavoastră de reședință vor fi tratate în mod confidențial și nu vor fi comunicate inculpatului și nici apărătorului acestuia.

De asemenea, puteți fi protejat în cadrul unui program de protecție specială. Dacă participați în cadrul unui astfel de program, puteți să fiți citat(ă) sau informat(ă) cu privire la actele procedurale sau vi se pot transmite documente numai prin intermediul organului responsabil de protecția dumneavoastră, iar adresa organului respectiv va fi indicată ca fiind locul dumneavoastră de reședință. Copii ale documentelor care conțin informații despre dumneavoastră nu pot fi oferite niciunei persoane, nici autorităților, cu excepția cazului în care organul responsabil de protecția dumneavoastră permite acest lucru. În acest caz, puteți refuza să depuneți mărturie dacă acest lucru presupune furnizarea de informații despre noua identitate sau locul dumneavoastră de reședință.

În cazul în care ați suferit vătămări în urma săvârșirii unei infracțiuni pasibile de închisoare, puteți cere instanței să emită un ordin de restricție, în temeiul căruia inculpatul nu are voie să se apropie de dumneavoastră pentru o perioadă de zece până la șaiszeci de zile.

Ce tipuri de protecție sunt disponibile? Ce entități îmi pot oferi protecție?

În cursul procedurii penale, instanța, procurorul și organele de urmărire penală vor examina în mod constant dacă sunteți o victimă care are nevoie de protecție specială pe baza faptelor și împrejurărilor care vă caracterizează personalitatea, a condițiilor de trai și a naturii sau circumstanțelor infracțiunii. Practic, în acest caz, instanța, parchetul sau organele de urmărire penală care desfășoară procedura penală pot dispune măsuri care să vă asigure protecția personală, cu precizarea că protecția personală și programul de protecție definite la punctul 7 se asigură de către poliție, iar instanța judecătorească este cea care pronunță ordinul de restricție.

Cazul meu va fi evaluat pentru a se vedea dacă există în continuare riscul de a suferi prejudicii din partea infractorului?

Da. Funcția fundamentală a instanței, a parchetului și a organelor de urmărire penală este de a preveni comiterea altor infracțiuni de către infractor. Acest obiectiv este realizat prin măsuri coercitive care îl vizează pe inculpat, implicând pierderea sau restrângerea libertății (de exemplu, un ordin de reținere, un ordin de arest la domiciliu) și, pe de altă parte, prin măsuri care vă asigură îngrijirea și protecția cuvenită în calitate de victimă, pe baza examinării speciale a intereselor dumneavoastră.

Cazul meu va fi evaluat pentru a se vedea dacă există în continuare riscul de a suferi prejudicii din partea sistemului de justiție penală (în cursul investigării sau al procesului)?

Da. În cadrul procedurii penale, actele procedurale care implică participarea dumneavoastră ca martor trebuie să fie pregătite și desfășurate de către instanță, organele de urmărire penală și autoritatea de investigare în așa fel încât să nu fie repetate în mod nejustificat și dumneavoastră să nu vă întâlniți cu inculpatul în mod inutil. În acest scop, de exemplu, puteți cere să nu fiți confruntat cu inculpatul sau acest lucru se poate decide din oficiu, inculpatul poate fi scos din sala de judecată pe durata interogării dumneavoastră și puteți fi interogat(ă) prin intermediul mijloacelor de telecomunicații (chiar și cu distorsionarea elementelor dumneavoastră faciale sau a vocii dumneavoastră).

Ce protecție există pentru victimele vulnerabile?

Dacă aveți nevoie de o protecție specială pe baza faptelor și împrejurărilor care vă caracterizează personalitatea, a condițiilor de trai sau a naturii ori împrejurărilor infracțiunii, procedura penală va fi desfășurată cu cea mai mare atenție pentru dumneavoastră și orice act procedural care vă afectează (ținând seama de interesul procedurii) va fi

derulat și pus în aplicare ținându-se seama, în măsura posibilului, de nevoile dumneavoastră.

Sunt minor(ă) – am drepturi speciale?

În conformitate cu Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, sistemul juridic maghiar consideră că o persoană este un copil dacă are vârsta sub 18 ani.

În cadrul procedurii penale care afectează victimele copii, autoritățile și organismele judiciare trebuie să asigure respectarea deplină a drepturilor copilului prevăzute în convențiile internaționale, în special a principiului conform căruia se acordă atenție cu prioritate *interesului superior al copilului* în deciziile care afectează minori.

În cadrul procedurii penale, victimele minori au drepturi suplimentare în comparație cu adulții și beneficiază de protecție suplimentară. În cazul în care victima are sub 18 ani la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale, aceasta va fi considerată a fi o victimă cu nevoi speciale, fără a se depune o cerere separată în acest sens.

În cazul victimelor cu nevoi speciale, regula generală este că actele procedurale sunt elaborate și puse în aplicare cu cea mai mare atenție pentru victimă și ținându-se seama, în măsura posibilului, de necesitățile acesteia.

Victimele cu vârsta de sub 18 ani beneficiază de drepturi speciale suplimentare față de adulți:

1. În cazul infracțiunilor săvârșite împotriva vieții, a integrității fizice sau a sănătății ori a libertății sexuale și în cazul infracțiunilor sexuale, precum și al infracțiunilor săvârșite împotriva intereselor copiilor și ale familiei sau în cazul infracțiunilor violente săvârșite împotriva altor persoane, în cazul în care interesul superior al copilului justifică încheierea procedurii penale cât mai curând posibil, procedura penală trebuie să fie desfășurată cu celeritate. Celeritatea este justificată mai ales atunci când dezvoltarea fizică, mentală sau morală a victimei a fost compromisă semnificativ sau atunci când inculpatul are sarcina de a crește, a supraveghea sau a îngriji victima la momentul desfășurării procedurii sau dacă acesta locuiește în mediul victimei.
2. Ar trebui să se acorde o atenție suplimentară în orice comunicare scrisă și verbală efectuată cu victima minor. Minorii trebuie informați cu privire la drepturile și obligațiile lor într-un mod adecvat vârstei și maturității lor și, dacă este necesar, acestora trebuie să li se ofere clarificări și explicații speciale.
3. Citația trebuie să îi fie notificată sau comunicată tutorelui, acesta solicitându-i-se să se asigure că minorul va fi prezent în instanță.
4. Reprezentantul legal, persoana care are minorul în îngrijire sau tutorele minorului poate fi prezent(ă) la examinarea minorului în calitate de martor. Persoana care însoțește martorul are dreptul la rambursarea aceluiași cheltuieli ca și cele ale martorului.
5. Mărturia unui minor nu poate fi verificată prin echipamente de testare a credibilității (poligraful).
6. Dacă legea nu prevede obligația de cooperare personală, drepturile minorului pot fi exercitate, de asemenea, de către reprezentantul legal al acestuia.
7. Se poate dispune ca examinarea să aibă loc prin intermediul unui sistem de comunicații cu circuit închis (videoconferință). În acest caz, victima este introdusă într-un spațiu separat, iar aceasta poate comunica cu cei care sunt prezenți la locul de desfășurare a procesului prin intermediul unui dispozitiv cu transmitere simultană video și audio (videoconferință).
8. Din oficiu sau la cerere, instanța poate exclude publicul de la proces pentru a proteja minorul care participă la procedură.
9. În cazul în care procurorul dorește să interogheze o victimă cu nevoi speciale în calitate de martor în cadrul procedurii penale desfășurate ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni împotriva libertății sexuale, a unei infracțiuni sexuale sau a unei infracțiuni săvârșite împotriva persoanei unei rude, victima poate fi examinată numai de către o persoană de același sex, cu condiția ca acest lucru să fie solicitat de către victimă și să nu afecteze în mod negativ interesele procedurilor.

Victimele cu vârsta sub 14 ani beneficiază de drepturi speciale în plus față de cele menționate anterior:

1. Victima poate fi audiată ca martor doar dacă dovezile care sunt prevăzute ca urmare a depunerii mărturiei nu pot fi înlocuite. Victima trebuie să participe la confruntare doar dacă acest lucru nu îi va produce acesteia o stare de anxietate.
2. Citațiile și notificările sau comunicările privind examinarea martorului trebuie să îi fie transmise prin intermediul tutorelui. Acțiunea de a emite citația și notificarea sau comunicarea trebuie adusă la cunoștința

reprezentantului legal al minorului.

3. Înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de instrucție va audia minorul dacă există motive întemeiate să se presupună că interogarea în cadrul unei audieri publice ar afecta în mod negativ dezvoltarea personală a minorului. Audierea martorului de către judecătorul de instrucție poate fi propusă procurorului de către reprezentantul legal, tutorele sau avocatul care acționează în numele martorului. În măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, procurorul va propune audierea minorului în acest mod. Inculpatul și avocatul acestuia nu pot fi prezenți la audierea desfășurată de către judecătorul de instrucție.
4. Locul de desfășurare a audierii martorului este o sală special prevăzută pentru audierea minorilor. Se permite derogarea de la aceasta numai în cazuri excepționale. De asemenea, se poate ca examinarea să aibă loc prin intermediul unui sistem de comunicații cu circuit închis (videoconferință).
5. Audierea unui martor cu vârsta sub 14 ani trebuie să fie înregistrată cu ajutorul unui dispozitiv de înregistrare video sau audio. În cazul minorilor cu vârsta de peste 14 ani, acest lucru este permis doar cu condiția să se acorde un avans pentru costurile aferente.
6. Minorul nu poate fi citat să se prezinte la o ședință publică dacă acesta a fost audiat de către judecătorul de instrucție înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale.
7. În cazul în care minorul nu a fost ascultat de către judecătorul de instrucție înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale, dar ulterior audierea în calitate de martor devine necesară, minorul poate fi audiat doar în afara ședințelor de judecată. În cazul în care minorul a împlinit vârsta de 14 ani în cursul desfășurării procesului, acesta poate fi, de asemenea, audiat de către instanță în cadrul ședinței de judecată într-un caz special justificat. Notificarea sau comunicarea inculpatului și a avocatului acestuia poate fi omisă în ambele cazuri.

Un membru al familiei mele a murit în urma săvârșirii unei infracțiuni – ce drepturi am?

Victimele care au decedat, fie înainte, fie după inițierea procedurii penale pot fi înlocuite cu o rudă pe linie directă, cu soțul/soția, partenerul de viață, fratele sau sora, reprezentantul legal sau o persoană dependentă întreținută pe baza unui acord sau a legislației care poate exercita drepturile victimei.

În cazul în care există mai multe persoane autorizate în acest sens, persoanele vizate pot desemna o persoană care să exercite drepturile victimei. În absența unui astfel de acord, prima persoană care a acționat în cadrul procedurii poate exercita drepturile victimei.

Un membru al familiei mele a fost victima unei infracțiuni – ce drepturi am?

Dacă legea nu prevede obligația de cooperare personală, drepturile victimei pot fi exercitate, de asemenea, de către reprezentantul legal al acesteia. Un avocat sau o rudă majoră poate acționa ca reprezentant pe baza unei autorizații.

În cazul în care se formulează o plângere verbală, o persoană majoră desemnată de către reclamant poate fi prezentă la ședința de judecată pentru a oferi sprijin (inclusiv sprijin lingvistic), cu condiția ca prezența persoanei respective să nu afecteze în mod negativ interesele procedurii.

În cazul actelor de investigație în cadrul cărora prezența dumneavoastră este obligatorie sau unde ați putea fi prezent(ă), reprezentantul dumneavoastră, persoana care vă întreține și, dacă aceasta nu încalcă interesul procedurii, o persoană majoră desemnată de dumneavoastră poate fi prezentă, de asemenea, alături de dumneavoastră. Regula de mai sus se aplică în cazul audierii victimei și examinării victimei în calitate de martor.

În caz de deces al acuzatorului privat supleant, acesta poate fi înlocuit, în termen de treizeci de zile, de o rudă pe linie directă, soțul/soția, partenerul de viață, fratele sau sora, reprezentantul legal sau o persoană dependentă aflată în întreținere pe baza unui acord sau a legislației.

Pot avea acces la mediere? În ce condiții? Voi fi în siguranță pe parcursul

medierii?

Obiectivul principal al unei proceduri de mediere este de a asigura repararea consecințelor infracțiunii de către inculpat într-un mod care este acceptabil și pentru victimă. Așadar, în cadrul procedurii de mediere ar trebui să se depună eforturi pentru a se ajunge la un acord între inculpat și victimă pentru repararea daunelor.

În măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, procurorul sau - în cazul în care cauza se află în instanță - judecătorul poate să amâne procedura pentru o perioadă de maxim șase luni și să dispună medierea.

Medierea poate fi dispusă dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- este propusă de către inculpat sau de către victimă sau aceștia au convenit voluntar să facă acest lucru;
- s-a inițiat procedura penală pentru o infracțiune săvârșită împotriva vieții, integrității fizice sau a sănătății, a demnității umane și a altor drepturi fundamentale ale omului, o infracțiune rutieră sau o infracțiune săvârșită împotriva drepturilor de proprietate sau a drepturilor de proprietate intelectuală, iar infracțiunea se pedepsește cu închisoarea de până la cinci ani;
- în conformitate cu Codul penal, în urma încheierii cu succes a unei proceduri de mediere, procedura penală poate fi încheiată sau pedeapsa poate fi redusă fără limită;
- suspectul și-a recunoscut vinovăția înainte de a fi pus sub acuzare și a fost de acord și este în măsură să ofere despăgubiri prin mijloace și la un nivel acceptat de către victimă;
- procedura penală poate fi omisă având în vedere natura infracțiunii, modul în care a fost săvârșită aceasta și situația personală a inculpatului, sau dacă există motive întemeiate care să indice că instanța va evalua asigurarea despăgubirii oferite de către inculpat în cadrul impunerii pedepsei.

Victima poate propune dispunerea medierii în orice etapă a procedurii. Însă o procedură de mediere poate fi dispusă o singură dată într-o cauză, astfel că dacă procesul de mediere este încheiat fără succes, indiferent de motiv, acesta nu poate fi reluat.

Un mediator format în acest scop și angajat de către stat este responsabil de buna desfășurare a procedurii de mediere. În procedura de mediere, victima poate alege să se întâlnească cu inculpatul exclusiv în prezența mediatorului, și, în acest sens, persoana mediatorului oferă o garanție adecvată pentru securitatea personală a victimei.

Unde pot găsi prevederile legislative care precizează drepturile pe care le am?

- Legea nr. XIX din 1998 privind procedurile penale;
- Legea C din 2012 privind Codul penal;
- Legea nr. LXIV din 1991 privind promulgarea Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, semnată la New York la 20 noiembrie 1989;
- Legea nr. CXXXV din 2005 privind sprijinirea victimelor infracțiunilor și despăgubirile acordate de stat;
- Legea nr. LXXX din 2003 privind asistența judiciară;
- Legea nr. LXXXV din 2001 privind programul de protecție pentru persoanele care participă la o procedură penală și jurisdicția de acordare a sprijinului;
- Legea nr. CXXIII din 2006 privind activitățile de mediere aplicabile în cauzele penale;
- Decretul nr. 64/2015 al Ministrului de Interne din 12 decembrie 2015 privind sarcinile poliției de sprijinire a victimelor;
- Decretul guvernamental nr. 34/1999 din 26 februarie 1999 privind condițiile pentru dispunerea și asigurarea efectivă a protecției personale a persoanelor care participă la o procedură penală și a membrilor autorităților implicate în procedură;
- Decretul comun nr. 23/2003 al Ministrului de Interne și al Ministrului Justiției din 24 iunie 2003 privind normele metodologice ale investigațiilor realizate de autoritățile competente din cadrul Ministerului de Interne și privind normele de înregistrare a actelor de cercetare prin alte mijloace decât procesul-verbal;
- Decretul nr. 25/2016 al Ministrului Justiției din 23 decembrie 2016 cu privire la rambursarea de către stat a cheltuielilor directe ale inculpatului și ale apărătorului acestuia, precum și la cheltuielile și onorariile persoanelor care participă la procedurile penale;
- Decretul nr. 14/2008 al Ministrului Justiției și Aplicării Legii din 27 iunie 2008 privind rambursarea cheltuielilor suportate de către martori;

- Decretul comun nr. 21/2003 al Ministrului Justiției, al Ministrului de Interne și al Ministrului Finanțelor din 24 iunie 2003 privind plata unui avans aferent cheltuielilor de judecată;
- Ordinul nr. 2/2013 al Departamentului Național al Poliției din 31 ianuarie 2013 privind sarcinile poliției de sprijinire a victimelor.

■ Ultima actualizare: 18/07/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.